

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹

شماره: ۸۱۰۴۲/۲۵۰ صادره

پیوست: دارد

ستاد اقامه نماز

بسمه تعالی

جناب آقای مهدیان

معاون محترم برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی ستاد اقامه نماز کشور

با سلام

احتراما " به پیوست مصوبه شورای عالی شهر سازی و معماری ایران در خصوص بند "ب" ماده ۶ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور در زمینه ضوابط " احداث نماز خانه در اماکن اداری، تجاری و خدماتی " جهت استحضار و هرگونه بهره برداری لازم ارسال می گردد.

جوادی نسی

مشاور معاون وزیر در امور فرهنگی و دبیر
ستاد اقامه نماز

رونوشت:

جناب آقای ترکی - معاون محترم توسعه مدیریت و منابع انسانی - جهت استحضار

جناب آقای خیرالدین - مدیر محترم برنامه ریزی و ارزیابی ستاد اقامه نماز کشور - پیرو مذاکره تلفنی

آدرس: میدان آرژانتین، بلوار آفریقا، اراضی عباس آباد، ساختمان شهید دادمان، وزارت راه و شهرسازی (کدپستی: ۰۸۰۲-۱۵۱۹۶۶) تلفن: ۸۸۸۷۸۰۳۱-۹

دورنگار: دبیرخانه وزارت: ۸۸۸۷۸۰۴۵ دبیرخانه مرکزی: ۸۸۶۴۶۲۳۳ (نامه های فاقد مهر برجسته وزارت راه و شهرسازی از درجه اعتبار ساقط می باشد)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

تاریخ: ۱۳۹۲/۴/۱۲

شماره: ۲۵۱۳۷/۳۰۰

معاونت شهرسازی و معماری

پی

آنی

بسمه تعالی

استانداران محترم کلیه استانها

موضوع: اعلام مصوبه شورای عالی در زمینه ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه ها
سلام علیکم

احتراماً به استحضار میرساند، شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۳/۶ خود،
بنابر وظایف محوله در بند «ب» ماده ۶ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور،
پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی را در زمینه ضوابط مربوط به «احداث نمازخانه در اماکن اداری، تجاری
و خدماتی» بررسی نموده و پس از اعمال اصلاحاتی، ضوابط مذکور را به شرح پیوست مورد تصویب قرار
داد.

عیر محمد غراوی
وزیر شهرسازی و معماری
معاون وزیر شهرسازی و معماری

نامه های فاقد مهر برجسته ی دبیرخانه مرکزی وزارت راه و شهرسازی، از درجه اعتبار ساقط می باشند.

بسمه تعالی

**ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه در اماکن اداری، تجاری و خدماتی
(موضوع بند ب ماده ۶ قانون برنامه پنجم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور)**

ویرایش دهم

کلیات

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۲/۶ بنا بر وظیفه محوله بر اساس بند «ب» از ماده ۶ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه در اماکن اداری، تجاری و خدماتی را به شرح زیر مورد تصویب قرار داد. این آیین نامه از تاریخ ابلاغ برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی لازم الاجرا خواهد بود.

۱- هدف

هدف از این آیین نامه حفظ و رعایت کرامت نمازگزاران، ترویج فرهنگ نماز و اشاعه آن در جامعه، توجه به انجام این فریضه در زمان های مقرر، ارتقاء فرهنگ عمومی، تأمین مکان متناسب با شأن نماز جهت انجام این فریضه و رعایت الگوهای رفتاری منطبق با آموزه های دین مبین اسلام می باشد.

۲- حوزه شمول

تمامی اماکن تجاری، اداری، خدماتی قید شده در طرح «تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها» مصوب سال ۱۳۸۹ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران که جدیداً احداث بوده و یا اماکنی که در بخش های موجود شهر مورد تخریب و نوسازی قرار می گیرند، فارغ از نوع مالکیت مشمول این ضوابط و مقررات خواهند بود.

۳- تعریف

اماکن تجاری- اداری و خدماتی در این دستورالعمل به اماکن تعریف شده در بندهای (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۶)، (۷)، (۸)، (۱۱)، (۱۳) و (۱۹) جدول شماره (۲) طرح تدقیق و مفاهیم کاربری های شهری و تعیین سرانه آنها مصوب سال ۱۳۸۹ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران گفته می شود که حداقل زیربنای آنها ۵۰۰ متر مربع می باشد.

The bottom of the document features several handwritten signatures and stamps. On the left, there is a signature that appears to be 'سید...'. In the center, there is a large, stylized signature. On the right, there is a signature that looks like 'علی...'. Below these, there are some faint, illegible markings and what appears to be a stamp or official mark.

۴- ضوابط و مقررات

۴-۱- احداث نمازخانه برای کلیه اماکن تعریف شده در بند ۳ این مصوبه الزامی است. حداقل مساحت نمازخانه‌ها به ترتیب مندرج در جدول زیر و بر اساس مساحت کل زیربنای ملک تعیین می‌گردد.

ردیف	مساحت زیربنا (مترمربع)	مساحت نمازخانه (درصد)
۱	از ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ مترمربع	٪۹۰
۲	از ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ مترمربع	٪۸۰
۳	از ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ مترمربع	٪۴
۴	از ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ مترمربع	٪۳
۵	از ۱۰۰۰۰ مترمربع به بالا	٪۲

تبصره ۱: چنانچه در شعاع ۲۰۰ متری این اماکن مسجد وجود داشته باشد، مساحت نمازخانه احداثی در این اماکن تا میزان ۵۰٪ مذکور در جدول فوق قابل کاهش بوده، لیکن در هر حال مساحت خالص نمازخانه نیاستی از ۲۵ متر مربع کمتر باشد.

تبصره ۲: مساحت وضوخانه و سرویس بهداشتی جزء مساحت نمازخانه محسوب نمی‌شود.

۴-۲- مساحت نمازخانه‌های احداثی جزء زیربنا محاسبه نمی‌شود.

۴-۳- پیش‌بینی سرویس بهداشتی عمومی و وضوخانه مجزای زنانه و مردانه معادل حداقل ۲٪ کل مساحت زیربنا الزامی است. لیکن این مساحت در هر حال کمتر از ۱۵ مترمربع نخواهد بود و جزء زیربنا محاسبه نمی‌شود.

۴-۴- نمازخانه نباید با سرویس بهداشتی دارای دیوار و پیش‌فضای ورودی مشترک باشد.

۴-۵- وضوخانه بایستی از سرویس‌های بهداشتی منفک در نظر گرفته شود.

۴-۶- نمازخانه بایستی دارای پلان مربع یا مستطیل خالص بوده و حتی‌الامکان جهت قبله بر یکی از اضلاع اصلی منطبق باشد. در صورت استفاده از پلان مستطیل طول اضلاع بزرگ نباید بیش از دو برابر اضلاع کوچک باشد.

۴-۷- احداث نمازخانه در زیرزمین و پیلوت ممنوع است.

۴-۸- ورود به نمازخانه از جبهه قبله نمازخانه (ضلعی که رو به آن نماز خوانده می‌شود) ممنوع بوده و توصیه می‌شود در حالت اضطرار، در ورودی در منتهی‌الیه گوشه‌های این ضلع قرار گیرد.

۴-۹- محل نمازخانه می‌بایست برای مراجعین قابل شناسایی باشد و نصب تابلوهای راهنما برای جهت‌یابی الزامی است.

۴-۱۰- واحدهای مجاور نمازخانه نباید از میان کاربری‌های دارای سر و صدای زیاد بوده و ترجیحاً از میان کاربری‌های متناسب (مثلاً کتابفروشی در کاربری تجاری) انتخاب شود.

۴-۱۱- تغییر عملکرد نمازخانه ممنوع است.

Handwritten signatures and stamps are present at the bottom of the page, including a large signature on the right and several smaller ones on the left and center.

- ۱۲-۴- استفاده از نمازخانه برای اجرای مراسم آیینی و مذهبی مجاز خواهد بود.
- ۱۳-۴- پیش‌بینی سامانه‌های گرمایشی، سرمایشی، نور و تهویه طبیعی برای نمازخانه به تناسب فصول مختلف سال و ویژگی‌های اقلیمی الزامی است.
- ۱۴-۴- هزینه‌های مربوط به تأمین، تعمیر و نگهداری نمازخانه و ملزومات (قرآن، کتاب‌های ادعیه، مهر و...) آن بر عهده مالک یا مالکین می‌باشد.
- ۱۵-۴- مالک یا مالکین بایستی نسبت به نظافت، پاکیزگی و آراستگی فضای نمازخانه اقدام نمایند.
- ۱۶-۴- از به‌کارگیری تزئینات و فضاسازی‌های نامتناسب با شأن نمازخانه (تظیر محراب‌های یونولیتی) و نوشتن آیات قرآن در ارتفاع قابل لمس اجتناب شود.
- ۱۷-۴- صدور پروانه ساختمانی از سوی مراجع ذیربط و همچنین پایان کار از سوی شهرداری‌ها برای بناهای مذکور، منوط به احداث نمازخانه بر اساس ضوابط این مصوبه است.
- ۱۸-۴- توصیه می‌شود ارتفاع نمازخانه به اندازه عرض آن پیش‌بینی و احداث گردد. رعایت حداقل ارتفاع ۳ متر برای نمازخانه الزامی است.
- ۱۹-۴- درب نمازخانه برای بانوان و آقایان، می‌بایست با تفکیک پیش‌فرض ورودی به صورت مجزا احداث گردد.
- ۲۰-۴- نمازخانه بایستی برای ناتوانان و کم‌توانان جسمی و حرکتی قابل دسترسی و استفاده باشد.

۵- نظارت و پایش

- ۱-۵- ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها وظیفه نظارت و پایش این مصوبه را بر عهده خواهند داشت.
- ۲-۵- نماینده وزارت کشور در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در اردیبهشت ماه هر سال گزارشی از روند اجرای این مصوبه توسط شهرداری‌ها، به تفکیک استان‌ها و شهرستان‌ها به شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ارائه می‌نماید.

۶- اصلاح و بازنگری

این مصوبه هر پنج سال یک بار بنا به تشخیص اعضاء شورای عالی شهرسازی و معماری ایران قابل اصلاح، تکمیل و بازنگری می‌باشد. بدیهی است تا انجام تغییرات بعدی مصوبه مذکور ملاک عمل خواهد بود.

نظری

۲۲